

АНАЛІЗ СТАВЛЕННЯ УЧНІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ У ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ

Редько Тетяна Миколаївна,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Андрійчук Тамара Вячеславівна,
к.б.н., доцент
Житомирський державний університет імені Івана Франка
м. Житомир, Україна

Вступ. Науково-технічний прогрес та інформатизація суспільства ХХІ ст. призвели до необхідності використання інновацій в усіх сферах людського життя, у тому числі і в освіті. З кожним роком до освітніх закладів, професійної компетентності педагогів та процесу навчання висуваються нові освітні вимоги. Зокрема, перед навчальними закладами постає завдання щодо необхідності використання функціональних можливостей технічних засобів навчання та різних інноваційних методів під час навчання школярів, зокрема профільної школи [3, 4, 6, 7].

Дослідженням інноваційних процесів в освіті займалося багато вітчизняних та зарубіжних науковців, серед яких В. Г. Кремень, І. А. Зязюн, В. І. Рибаківа, С. О. Сисоєва та ін. [1, 2, 3, 5]. У їх працях обґрунтовано теоретичні положення щодо інновацій та структури інноваційного процесу, виділено основні поняття та етапи їх впровадження в умовах закладів освіти.

Інноваційні технології є цілеспрямованим системним набором прийомів і засобів навчання – від визначення мети до отримання бажаних результатів [1, 3]. Вчитель повинен відповідати вимогам сучасної освіти та володіти навичками використання інноваційних методів під час навчання учнів, оскільки освітня діяльність з використанням інновацій закладає основи для майбутньої діяльності здобувачів. Одним із основних завдань сучасного вчителя є формування всебічно розвиненої особистості, яка вміє використовувати набуті знання на практиці, а також конкурентоспроможну та відповідальну у будь-якій сфері життя людину. Використання інноваційних технологій на уроках, у тому

числі географії профільної школи, є одним із важливих шляхів підвищення якості знань учнів та ефективності системи освіти загалом [1, 2, 8].

Мета роботи полягала у дослідженні та аналізі ставлення учнів до використання інноваційних технологій на уроках географії у профільній школі.

Матеріали та методи. Використано загальнонаукові теоретичні та емпіричні методи – аналіз, синтез, узагальнення та опитування.

Результати та обговорення. Інноваційне навчання – це навчальний процес, що передбачає творчу взаємодію вчителя та учнів, спрямовану на здобуття останніми нових знань, пізнавальних орієнтирів, вироблення норм та цінностей. Такий тип навчання характеризується цілеспрямованою діяльністю, пов'язаною із пошуком нового змісту освіти і нових форм навчання [1, 5].

Особливості використання інновацій під час навчання полягають у тому, що побудований на їх основі педагогічний процес повинен гарантувати досягнення поставлених цілей. Невід'ємними властивостями інноваційних технологій є їх цілісність, оптимальність, результативність та можливість використання у реальних умовах закладів освіти [1, 3, 5, 8].

З метою дослідження ставлення учнів до використання інноваційних технологій на уроках географії проведено опитування «Дослідження ставлення учнів до використання інноваційних технологій на уроках географії». Участь у дослідженні взяло 47 учнів профільної школи.

Відповідно до отриманих даних проведеного анкетування встановлено, що 97,9% опитаним респондентам подобається вивчати географію – на їхню думку предмет є важливим та знайомить із навколишнім світом. На питання «Як Ви ставитеся до уроків географії на яких використовуються інноваційні методи навчання?» 66% учнів відповіли що позитивно, адже такі уроки дають можливість пізнати багато нового та є цікавими для вивчення, 34% опитаних вважають, що використання інноваційних методів захоплює їх до вивчення предмету. Для 91,5% учнів навчальні завдання, які надає вчитель під час інноваційної діяльності, є цікавими та дають змогу поглибити знання.

Також учням було запропоновано оцінити використовувані на уроках

географії інноваційні методи від 1 до 5 балів, де 5 – найбільше подобається, 1-найменше. Оскільки використання інноваційних методів має важливе значення у формуванні мотивації учнів до навчання, вивчення даного питання є актуальним завданням. Одержані дані свідчать про те, що серед інноваційних методів навчання географії учням найбільше подобається проходити географічні квести – 59,57% опитаних оцінили дані інноваційні методи у 5 балів, 19,15% – у 4 бали (рис. 1).

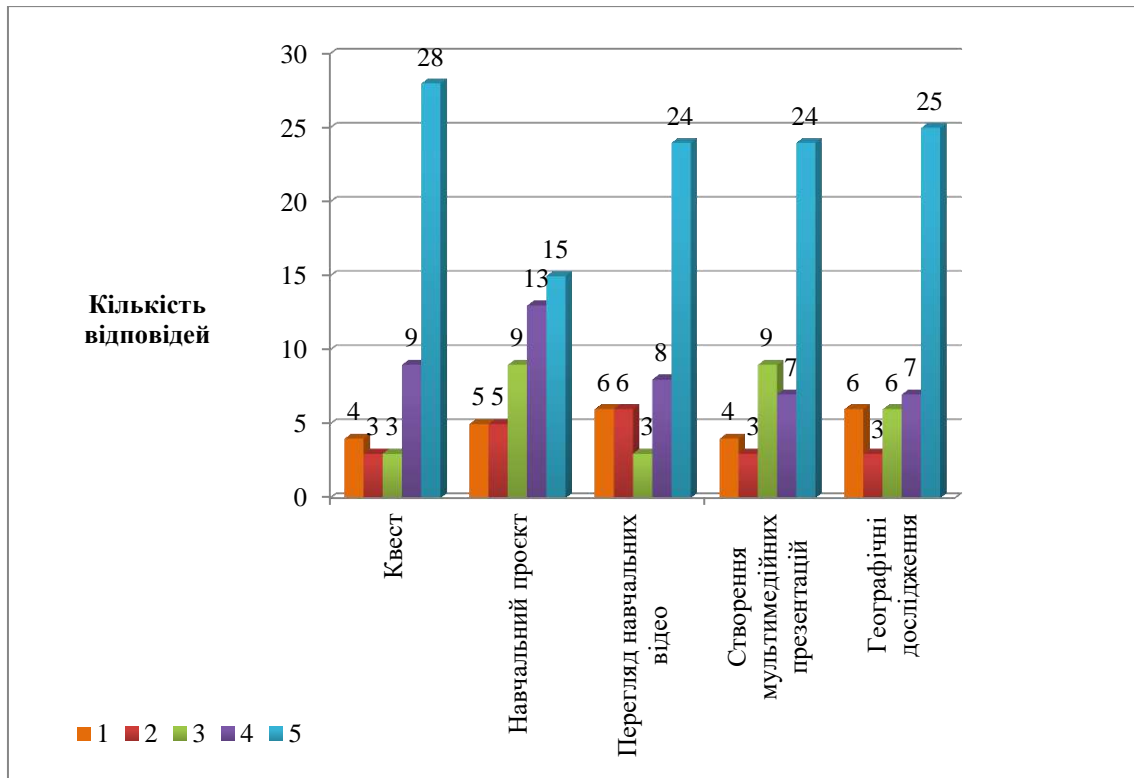

Рис. 1. Результати оцінювання учнями використовуваних на уроках географії інноваційних методів

Дещо менша кількість учнів полюбляє проводити географічні дослідження – у 5 балів їх оцінили 53,19% опитаних. Це є свідченням того, що таким учням подобається виконувати наукові дослідження. Однакова кількість учнів віддає перевагу перегляду навчальних відео та створенню мультимедійних презентацій – по 51,06%.

Висновки. Аналіз отриманих даних опитування учнів свідчить про те, що загалом учні полюбляють, коли урок географії проходить не в традиційній

формі, а з використанням різних методів інноваційних технологій. Використання інноваційних методів сприяє розвитку в учнів пізнавального інтересу до вивчення географії, набуттю нових знань та поглибленню наявних.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Геращенко С. Ф. Використання сучасних інформаційних технологій на уроках географії. *Географія*. 2015. №3-4. С. 3-13.
2. Кобернік С. Методика викладання географії в школі : навчально-методичний посібник. Київ : Стафед – 2, 2020. 320 с.
3. Кошечко Н. Інноваційні освітні технології навчання та викладання у вищій школі. *Педагогіка*. 2015. №1 (1). С. 35-38.
4. Максимюк С. П. Педагогіка : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2009. 670 с.
5. Назаренко Т. Г. Методика навчання географії України в загальноосвітніх навчальних закладах (особливості навчання). Харків : ВГ «Основа», 2016. 112 с.
6. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті. Київ : Шкільний світ, 2001. 110 с.
7. Самойленко В. М. Викладання дидактики географії : Навчальний посібник / В. М. Самойленко, О. М. Топузов, Л. П. Вішнікіна, І. О. Діброва. Київ : ДП «Прінт Сервіс», 2016. 240 с.
8. Яковлева В. А. Власенко Р. П., Андрійчук Т. В. Методика навчання географії: інноваційні технології в процесі викладання географії у базовій та профільній школі. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія»*. 2023. №3. С. 111-117.